

РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА ЧЛ.43 ОТ НАРЕДБА № 44 НА КФН ОТ 20 ОКТОМВРИ 2011 Г. ЗА ИЗИСКВАНИЯТА КЪМ ДЕЙНОСТТА НА КОЛЕКТИВНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ СХЕМИ, ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ДРУЖЕСТВА ОТ ЗАТВОРЕН ТИП И УПРАВЛЯВАЩИТЕ ДРУЖЕСТВА

Съгласно изискванията на чл.43 от наредба № 44 на КФН управляващото дружество, което действа за сметка на колективна инвестиционна схема, разкрива публично най – малко веднъж годишно информация относно целите и политиката във връзка с управлението на рисковете поотделно за всеки риск, както и информация относно използваните методи за оценка на всеки вид риск, както и описание на съответните вътрешни и външни показатели, които се вземат предвид при прилагането на метода на измерване.

УД "Тексим Асет Мениджмънт " ЕАД си поставя за цел да бъде максимално прозрачно управляващо дружество, както към своите инвеститори, така и към всички останали заинтересовани лица. Целта на настоящия документ е да представи обективно информацията за управлението на рисковете. Докладът е изготвен съгласно Правилата за оценка и управление на риска на Фонда и правилата за разкриване на информация по Наредба 44.

УД "Тексим Асет Мениджмънт" ЕАД разкрива следната информация за договорен фонд „Тексим Комодити Стратеджи“, която е актуална към 31.12.2019 г.

I. Информация относно целите и политиката във връзка с управлението на рисковете

A. Политики и процедури за управление на различните видове риск

Процесът по установяването, управлението и наблюдаването на рисковете има за цел да редуцира влиянието на външните и вътрешните рискови фактори върху инвестициите, включително на рисковете, произтичащи от макроикономическата среда.

Основната инвестиционна Цел на ДФ „Тексим Комодити Стратеджи“ е реализирането на висока доходност, основана на капиталови печалби при зададено умерено до високо ниво на риск, посредством инвестиции в борсово търгувани фондове и акции, търгувани на основните фондови пазари в Европа, САЩ и Азия.

Основните политики на УД "Тексим Асет Мениджмънт" ЕАД във връзка с управлението на риска са:

- Поддържане на умерено до високо ниво на риск, съответстващо на инвестиционните цели за риск и доходност на ДФ;
- Оптимизация на инвестиционните резултати (постигане на максимална доходност при умерено до високо ниво на риск);
- Защита на правата и интересите на притежателите на дялове на ДФ „Тексим Комодити Стратеджи“;
- Осигуряване на текуща ликвидност на инвестициите на притежателите на дялове съгласно законите и вътрешните разпоредби;
- Предотвратяване на ликвидни кризи в резултат на подадени поръчки за обратно изкупуване на дялове на „Тексим Комодити Стратеджи“.

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти, в които ДФ „Тексим Комодити Стратеджи“ инвестира, са: пазарен риск, кредитен риск, ликвиден риск и риск от концентрация.

Основният риск, свързан с дейностите, процедурите и системите на управляващото дружество, който може да се отрази на ДФ, е операционният риск.

Процедурите за оценка и управление на отделните видове риск включват: идентифициране на отделните външни и вътрешни данни; идентифициране и измерване на риска; конкретни методи за управление на всеки вид риск и основни допускания и изходни параметри за прилагането на избрания метод; наблюдаване, оценка и контрол на риска; докладване на риска.

1. Пазарен риск - възможността да се реализират загуби поради неблагоприятни изменения в цените на ценни книжа, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други. Компонентите на пазарния риск са:

а) лихвен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга поради изменение на нивото на лихвените проценти. Управляващото дружество измерва лихвения риск, чрез изчисляването на дюрация. УД използва метода на модифицираната дюрация, за да измери лихвения риск, свързан с всяка ценна книга, базирана на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси, базирани на облигации. УД прилага краткосрочна и дългосрочна стратегия за управление на лихвения риск. Дългосрочната стратегия за управление на лихвения риск включва определяне на целеви стойности на чувствителността на портфейла към изменението на нивото на лихвените проценти, съгласно инвестиционните цели и политика на ДФ „Тексим Комодити Стратеджи“. Краткосрочната стратегия включва ежеседмично определяне на чувствителността на дадена ценна книга към изменението на нивото на лихвените проценти.

б) валутен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга или депозит, деноминирани във валута, различна от лев и евро, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лева или евро. Дългосрочната стратегия за управление на валутния риск включва измерване, чрез използване на историческата волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото спрямо нетната валутна експозиция. Краткосрочната стратегия за управление на валутния риск включва следене на ефективността на предпазването от валутен риск спрямо разпоредбите на МСС 39.

в) ценови риск, свързан с инвестиции в акции или други дялови ценни книжа - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

Дългосрочната стратегия за управление на ценовия риск включва:

1. оценка на приложимостта и ефективността на използваните методи за измерване на ценовия риск;

2. изготвяне на предложения до Съвета на директорите на управляващото дружество при установяване на необходимост от промяна на използваните методи за измерване на ценовия риск. Краткосрочна стратегия включва измерване и анализиране на получените резултати, чрез един от приложимите за съответния пазар на ценни книжа количествени методи:

1. Историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение;

2. β -коефициента към индексите на съответните пазари;

3. При невъзможност за прилагане на точка 1. и 2., управляващото дружество използва стандартното отклонение на избрания индекс на регулирания пазар, на който се търгуват дадените акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите. Тези показатели се изчисляват веднъж в месеца.

г) ликвиден пазарен риск - възможността от загуби от наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали

краткосрочни задължения.

2. Кредитен риск и риск на насрещната страна – от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на ценни книжа, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и неочаквани събития в държавите, в които те извършват дейност. УД "Тексим Асет Мениджмънт" ЕАД разглежда три основни вида кредитен риск:

а) контрагентен риск е рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки. Експозицията на ДФ към насрещната страна по сделка с извънборсово търгувани деривативни инструменти може да бъде намалена като се използва обезпечение, което трябва да бъде достатъчно ликвидно. Обезпечението е ликвидно, ако то може да бъде продадено на цена, която е близка до неговата оценка преди момента на извършване на продажбата.

б) сетълмент риск е рискът, възникващ от възможността договорните фондове да не получат насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетълмент, след като те са изпълнили задълженията по дадени сделки към този контрагент. Управляващото дружество измерва този риск чрез стойността на всички неприключили сделки с една насрещна страна като процент от стойността на управлявания портфейл (Нетната Стойност на Активите на ДФ). Не се включват сделките, сключени при условие на сетълмент DVP (доставка срещу плащане) и на пазари с функциониращ клирингов механизъм.

в) инвестиционен кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена дългова ценна книга поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. УД извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на:

аа/ Финансовите отчети на емитента;

бб/ Капиталовата структура на емитента;

вв/ Обезпечението на емисията, в случаите когато емисията е обезпечена;

гг/ Управлението и репутацията на емитента.

Управляващото дружество прилага краткосрочна и дългосрочна стратегия за управление на кредитния риск и риска на насрещната страна.

Краткосрочната стратегия за управление на кредитния риск и риска на насрещната страна включва:

1. текуща и последваща оценка на кредитния риск на дълговите финансови инструменти в портфейла на Фонда, чрез качествен и количествен анализ на базата на финансовите отчети на емитента, обезпечението на емисията, управлението и репутацията на емитента или използване на присъдения му външен кредитен рейтинг за целите на оценката.

2. текуща и последваща оценка на кредитния риск на насрещната страна по извънборсови сделки посредством качествен и количествен анализ на базата на финансовите отчети на контрагентите по извънборсови сделки, предоставеното обезпечение (в случай на наличие на такова), управлението и репутацията на съответния контрагент или използване на присъдения му външен кредитен рейтинг;

3. проследяване стойността и честотата на неприключилите сделки с даден контрагент;

4. ежедневен контрол спазването на законовите лимити за концентрация към кредитен риск;

5. постоянно наблюдение на развитието и взаимовръзките между пазарите и икономиката, което улеснява идентифицирането на потенциално увеличаване на кредитния риск както на ниво сектори, така и на самостоятелна основа и факторите, които ги предизвикват.

Дългосрочната стратегия за управление на кредитния риск и риска на насрещната страна включва:

1. изграждане на адекватни системи за управление на информацията, които да позволяват идентифициране на концентрации на кредитен риск и риск на насрещната страна;
2. определяне на вътрешни лимити за концентрация на кредитен риск, в съответствие с инвестиционните цели и политика на колективната инвестиционна схема, при необходимост и по преценка на звеното за управление на риска;
3. реструктуриране на портфейла на Фонда в случаите на установен риск от влошаване платежоспособността на даден емитент или контрагент или група емитенти или контрагенти, установена прекомерна концентрация на кредитен риск и др. Портфейлът на Фонда се реструктурира по предложение на Звеното за Управление на риска, съгласувано с направление „Портфолио мениджмънт“.

3. Операционен риск – това е възможността да се реализират загуби, свързани с грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, включително и правен риск. Операционните рискове могат да бъдат: *вътрешни* – свързани с организацията на работата на управляващото дружество във връзка с управлението на колективните инвестиционни схеми и *външни* – свързани с макроикономически, политически и други фактори, които оказват и/или могат да окажат влияние върху дейността на управляващото дружество във връзка с управлението на Фонда.

Управляващото Дружество прилага краткосрочна и дългосрочна стратегия за управление на операционния риск, свързан с осъществяването на дейността на Фонда.

Основната цел на краткосрочната стратегия е определяне на насоките, които трябва да бъдат следвани за идентифициране, оценка, наблюдение, контрол и намаляване на операционния риск, свързан с дейностите на Фонда, както и определяне на организационната структура в УД, заета със създаването и практическото прилагане на системата за управление на операционния риск.

Дългосрочната стратегия предвижда следните принципи при развитието на управлението на операционния риск:

- 1) Идентифициране на основните рискови идентификатори и представянето им пред Съвета на директорите на УД.
- 2) Създаване на карта на процесите в дружеството, както и правила за разпределението на задачите и отговорностите на звената при всеки един от процесите.
- 3) Измерване статистически на точките, в които са концентрирани най-много събития.
- 4) Усъвършенстване на организацията, създавайки ясни правила и инструкции за всеки един от процесите.
- 5) Изготвянето на правила за сътрудничество с Отдела за Вътрешен одит на УД.
- 6) Определяне на служителите, които ще са отговорни за следене на процесите, протичащи в звената на УД, свързани с дейността на Фонда

4. Ликвиден риск – възможността от загуби от наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения на договорния фонд. Управлението на ликвидния риск на фонда се състои в анализ на база на исторически данни за входящи и изходящи парични потоци, свързани с дейността на ДФ. Анализът служи за определяне на минималния праг от пари и парични еквиваленти в портфейла на Фонда.

Фондът е длъжен да инвестира в ликвидни прехвърляеми ценни книжа и други ликвидни финансови активи, както и да поддържа такава структура на активите и пасивите, която да му позволява да изпълнява във всеки момент

задълженията си по обратното изкупуване на дяловете.

Управляващото дружество управлява ликвидния риск на Фонда по начин, който съответства на политиката за обратно изкупуване в правилата на Фонда, както и на Правилата за поддържане и управление на ликвидността. В Правилата за поддържане и управление на ликвидността се посочват принципите и методите на управление, както и правата и задълженията на лицата, отговорни за управлението, отчетността и вътрешния контрол върху ликвидността.

5. Риск от концентрация – възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към емитенти, групи свързани емитенти, емитенти от един и същ икономически отрасъл или географска област или възникнал от една и съща дейност, което може да причини значителни загуби, както и рискът, свързан с големи непреки кредитни експозиции. За ограничаване на риска от концентрация се извършва ежедневна преоценка на активите, емисиите в портфейла на Фонда и се следи за спазване на ограниченията, заложи в чл. 45-49 от ЗДКИСДПКИ и вътрешните правила.

6. Системни рискове зависят от общите колебания в икономиката като цяло. УД не може да влияе върху системните рискове, но ги отчита и се съобразява с тях.

Б. Структура и организация на звеното за управление на риска

Звеното по управление на риска действа независимо от другите звена в Управляващото Дружество, отчита се пряко пред управителния орган и има следните функции:

1. Разработва и прилага системата за управление на риска на ДФ;
2. Изпълнява правилата и процедурите по управление на риска;
3. Изчислява общата рискова експозиция на Фонда най-малко един път дневно.
4. Гарантира съответствието с нормативно определените лимити за стойността на общата рискова експозиция и риска на насрещната страна.
5. Консултира управителния орган на управляващото дружество относно определянето на рисковия профил на ДФ;
6. Докладва редовно пред управителния орган на управляващото дружество и на лицата, осъществяващи надзорни функции, когато е приложимо, относно:
  - а) Съответствието между текущото ниво на риск, на което е изложен управляваният от него ДФ и одобрените рискови профили на тази схема;
  - б) Адекватността и ефективността на процеса за управление на риска и по-специално показващ дали са предприети подходящи коригиращи мерки в случаите, когато са констатирани недостатъци;
7. Докладва редовно пред висшето ръководство, представяйки текущото ниво на риск, на което е изложен ДФ и за текущите или предвиждани нарушения на ограниченията, като по този начин се осигурява предприемането на навременни и подходящи действия;
8. Извършва преглед и подпомага организацията и процедурите за оценка на извънборсовите деривативи.

Управляващото дружество осигурява на постоянното звено за управление на риска съответните правомощия и достъп до цялата информация, необходими за изпълнение на горепосочените функции.

В. Обхват и характер на системите за отчет и измерване на риска

Звеното за управление на риска изготвя отчети за рисковите експозиции, включващи оценка на основните рискове. Методите за оценка се свеждат, без да се ограничават до:

1. Историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение;

2. Модифицирана Дюрация на инструментите с фиксирана доходност;
3. Качествен и количествен кредитен анализ на базата на финансовите отчети, капиталовата структура, репутацията на емитента и обезпечението на емисията;
4. Диверсификация на портфейла и наблюдаване на лимитите за концентрация;

Г. Политики за хеджиране на риска, чрез деривативни инструменти и неговата редукция, както политиките и поцедурите за наблюдение на постоянната ефективност на процесите по хеджиране и редукция на риска.

Общата политика за хеджиране и ограничаване въздействието на рисковете, прилагана в ДФ „Тексим Комодити Стратеджи“ се основава на стриктно съблюдаване на разпоредбите, на нормативните актове, структуриране на портфейла съобразно с принципа на оптимална диверсификация. Методите за контрол и намаляване на всеки отделен риск са разписани подробно в Правилата за оценка и управление на риска в ДФ.

Към 31.12.2019 г. няма инвестиции в деривативни инструменти с цел хеджиране.

II. Информация относно използваните методи за оценка на всеки вид риск, както описание на съответните вътрешни и външни показатели, които се вземат предвид при прилагането на метода на измерване.

Рисковите фактори, оказващи влияние върху инвестициите, управлявани от УД са:

Пазарен риск

а) лихвен риск

Управляващото дружество използва метода на модифицираната дюрация, за да измери лихвения риск, свързан с всяка ценна книга, базирана на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси, базирани на облигации.

Към 31.12.2019 г. няма инвестиции в инструменти носещи лихвен риск.

б) валутен риск

Управляващото Дружество, измерва валутния риск за всяка валута, различна от лев и евро. Валутният риск се измерва, чрез използване на историческата волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото спрямо нетната валутна експозиция.

Към 31.12.2019 г. валутният риск на Фонда произтича от инвестиции в USD – 0.70%.

в) ценови риск

Управляващото дружество измерва ценовия риск, свързан с инвестиции в индивидуални акции, чрез историческата волатилност на цената им, измерена чрез стандартно отклонение.

Общият риск на портфейла се измерва чрез историческата волатилност на цената на дяловете, измерена чрез стандартно отклонение. Общият риск на портфейла възлиза на 8,24%.

2. Кредитен риск и риск на насрещната страна

а) контрагентен риск

Контрагентен риск е риска от неизпълнение на задължение по договори от насрещната страна при депозиране на парични средства и риска от насрещната страна по извънборсови сделки.

Въз основа на направения преглед и оценка на публикуваните регулярни отчетни данни от Българска Народна Банка (БНБ), която осъществява надзорни функции на банковите институции опериращи на територията на Република България, Управляващото дружество оценява финансовото състояние на банковите институции, в които ДФ има открити депозити, като стабилно.

Депозит	Стойност	Валута	Процент от Активите
Ти Би Ай Банк ЕАД	132 201.88	BGN	18.34%
Българо-американска кредитна банка АД	134 969.70	BGN	18.73%

б) сетълмент риск

Сетълмент риск е рискът, възникващ от възможността взаимните фондове да не получат насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетълмент, след като те са изпълнили задълженията по дадени сделки към този контрагент. Управляващото дружество измерва този риск чрез стойността на всички неприключили сделки с една насрещна страна като процент от стойността на управлявания портфейл (Нетната Стойност на Активите на ДФ). Не се включват сделките сключени при условие на сетълмент DVP (доставка срещу плащане) и на пазари с функциониращ клирингов механизъм.

Сетълмент риска към края на отчетния период е 0.00%.

в) инвестиционен кредитен риск

Инвестиционен кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена дългова ценна книга поради кредитно събитие при емитента на този инструмент.

Звеното за управление на риска извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на:

- Финансовите отчети на емитента;
- Капиталовата структура на емитента;
- Обезпечението на емисията, в случаите когато емисията е обезпечена;
- Управлението и репутацията на емитента.

3. Операционен

Отдел „Управление на риска“ следи за възникването на рискове, които биха повлияли на нормалната оперативна дейност на дружеството.

Видове операционен риск	Оценка
<i>1. Вътрешни рискове</i>	
Рискове свързани с персонала	ниско ниво
Технологичен риск	ниско ниво
<i>2. Външни рискове</i>	

Риск на обкръжаващата среда	ниско ниво
Риск от физическо вмешателство	ниско ниво

4. Ликвиден риск

През отчетния период управляващото дружество стриктно следи изискванията за ликвидност и спазва приетите правила за поддържане и управление на ликвидността на договорния фонд.

Матуритетната структура на депозитите в портфейла на фонда и размерът на паричните средства, които се поддържа, осигурява добра ликвидност на активите на Фонда.

Депозит	Дата на падеж	Стойност	Валута	Процент от Активите
Ти Би Ай Банк ЕАД	29/03/2020	132 201.88	BGN	18.34%
Българо-американска кредитна банка АД	10/01/2020	134 969.70	BGN	18.73%

5. Риск от концентрация

Управляващото дружество следи стриктно инвестиционната политика и инвестиционните ограничения относно портфейла на договорния фонд.

Строгото спазване на инвестиционните ограничения не е позволило повишаване на риска от концентрация. Към 31.12.2019 г., инвестицията в отделен емитент не е надвишила 10% от активите на Фонда. Общият дял на инвестициите в акции с тегло между 5 и 10% от общата сума на актива не е надхвърлил 40% към датата на изготвяне на отчета.

Към 31.12.2019 г. колективната инвестиционна схема не е инвестирала: повече от 20 на сто от активите си във влогове в едно лице, повече от десет на сто от акциите без право на глас, издадени от едно лице, повече от десет на сто от облигациите или други дългови ценни книжа, издадени от едно лице, повече от двадесет и пет на сто от дяловете на една и съща колективна инвестиционна схема.

Към 31.12.2019 г. ДФ не е превишил вътрешно рисковите ограничителни прагове за Фонда, които са на ниво 99% от ограниченията по чл. 28, ал. 1 – 19 от Правилата за Риск на ДФ.

6. Общ риск на портфейла

Общият риск на портфейла се измерва чрез историческата волатилност на цената на дяловете, измерена чрез стандартно отклонение.

Общият риск на портфейла възлиза на 8,24%.

Общата рискова експозиция на Фонда се изчислява по метода на поетите задължения. Към 31.12.2019 г. Общата рискова експозиция е 0.

Изготвил: Кирил Владов: .....
Ръководител звено "Управление на риска"

Одобрен с решение на СД на
"Тексим Асет Мениджмънт" ЕАД
от 30.01.2020 г.